1877. IX. évfolyam. 113. szám. Szerda, junius 13.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébiránt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorér 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén többi izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Nér- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az emberiséghez az emberiség nevében.

Nyiregyháza, jun. 8.

A mióta Észak zsarnoka az emberiség leple alatt a törökországi keresztyénség felszabaditása czimén minden jogos tért mellőzve háborut inditott az épen ébredezni kezdő török nemzet ellen s patakokban ontja a vért, keresztyénekét és nem keresztyénekét egyiránt: önkénytelenül merül fel azon gondolat az emberiség jobblétét szivén viselőnek lelkében: valjon soká tart-e még azon állapot, hogy egy-egy zsarnok hatalom kényе-kedve szerint önző czéljai elérése végett száz *ezreit* gyilkoltathatja le az embereknek?!

Megfoghatatlan az emberiség ezen ügyiránti közönyössége!

Mig egy közönséges embert, ki szántszándékkal, vagy véletlenül megöl valakit, a törvény szigora sujt, addig egy zsarnok, mert önző czéljai ugy kivánják, országokat pusztittat el és százezreknek ártatlan vérében gázol.

Ebből azon szomoru következtetés lenne levonható, hogy a kik a népek feletti uralkodásra jutottak s jutnak, azokat sem rablásba, sem gyilkolásba nem korlátozza sem jog, sem törvény?! Minthogy e következtetés még maig jogosult, oda kell törekedni az emberiségnek, hogy ez jövőre másként legyen.

A bünös vegye el méltó büntetését, ha száz korona ékiti is homlokát. Emeljük érvényre a jog és törvénytiszteletet a legmagasabb hatalommal biró emberekkel szemben is, ha azt akarjuk, hogy azt a nép is tisztelje.

Egy nemzetközi legfőbb birói szék milliók életét mentené meg, s lehetetlenné tenné az államok elpusztitását. Nem szaporittatnék a háboruk által a dologtehetetlen nyomorékok, rokkantak, árvák és özvegyek száma, kikről a jogtalanul megsarczolt és elpusztitott államnak kell aztán még óriási veszteségein felül gondoskodni.

Az emberiség nevében állitsunk nemzetközi itélőszéket!!!

A meddig csak behatolhat a tudvágyó ember az emberiség történetébe, nem talál rá példát, hogy valamely hatalom minden jog és igazságérzet arczulverésével, és még hozzá Európa nevében izent volna háborut egy másik uralkodónak vagy nemzetnek, mint azt Észak zsarnoka a muszka czár jelenleg tevé.

Az oroszok kényura, ki saját népében a jog és szabadságérzetet vértengerbe fullasztja, ki saját orosz vallását kivéve, minden más hitet vallókat üldöz és gyilkoltat, ki saját népének egy részét csupán azért, mert a keresztet nem ugy veti magára, mint a czár, — értem a Roscholnyikokat, — ezrivel gyilkoltatja minden alkalommal, kinek uralma alatt a szegény jobb sorsra érdemes lengyel nemzet ellen irtó háboru viseltetik, ki az uralkodása alatt élő népek ezreit élve temeti el Szibéria ólombányáiba, ki a lengyel nemzetből a nemzeti nyelvet és vallását, mivel nem azon vallást követték, melyet a czár már csaknem egészen kiirtott, kinek uralma alatt egész országa börtön, népei pedig r a b o k és b a k ó k. Ez az emberséges (?!) czár — Európa nevében (!) a törökországi keresztyének felszabaditása czimén, haddal támadja meg a török nemzetet. És miért?!

Azért hogy hatalmi terjeszkedési vágyát kielégithesse.

Azért, hogy előbje Péter czár végrendeletét végrehajtsa, melyszerint a szlavismust világuralomra juttassa.

Azért, hogy az elfoglalandó tartományok népeit is rabokká téve, bakói több munkát találjanak s legyen hol csillagos kanesukáikat pattogtatni.

Azért, hogy a keresztyén török alattvalókat, kiket a török nemzet magával egyenlővé tett, kik folytonos szabad vallásgyakorlattal birtak, kiknek a török nemzet olyan alkotmányt adott, melyre bármely európai nemzet büszke lehetne, zsarnok hatalma alá hajtva, megfossza szabadvallás gyakorlatától, nyelvétől és alkotmányos szabadságától.

Ezekért kell országoknak elpusztulni.

Ezekért kell millióknak árvákká és özvegyekké lenni, kiket semmiféle czári hatalom nem kárpótolhat veszteségeikért.

Hozzád kiáltunk azért emberiség, akadályozd meg e jogtalan gyilkolást! akadályozd meg e hóhérokat átkozott munkájokba, van rá hatalmad, csak akarnod kell.

Mig egy nemzetközi itélőszék felállittathatnék. — a mit mielőbb létesiteni az emberiség szent ügye követel, — addig is hassatok kormányaitokra, miszerint tiltakozzanak e jogtalanság ellen. Kiáltsanak megálljt az erőszakoskodónak az emberiség szent nevében.

Ezenfelül követeljük Észak zsarnokától, hogy saját rab népeinek adjon szabadságot; követeljük Szibéria élőhalottjainak szabadlábra való helyeztetését, s ezt joggal tehetjük, mert ezen szánandó szerencsétlenek többnyire politikai foglyok s a zsarnokság által azért lettek élve eltemetve, hogy a mindenség ura által minden ember számára egyenlő mértékben adott szabadságukat kérni merészelték.

Követeljük a magyar szabadságharcz Szibéria ólombányáiba élve eltemetett és már 30 hosszu évek óta ott sinlődő mártirok hazabocsátását.

Követeljük a szegény meggyilkolt és szétmarczangolt lengyel nemzet felszabaditását, kiknek legjobbjai Észak zsarnokának hóhér bárdja alatt hullottak el.

A lengyel nemzet felszabaditását követeljük az emberiség szent nevében. E nemzet nagyon megelégednék annyi szabadsággal, mint a mennyi Törökország bármely elnyomottnak állitott népének van. —

Azért kiáltsuk egy szivvel lélekkel: Éljen a sokat szenvedett lengyel nemzet! Le Észak zsarnokával! El a jogtalan háboruval! Szabadságot és jogot minden rab nemzetnek. (Magna petis Phaeton! Szerk.)

Éljen a nemzetközi törvényszék!!!

Mikecz.

— **Az igazságügyér** közelebb kijelentette, hogy addig is, még a végrehajtási eljárásban a polg. törvénykezési rendtartás módositását tárgyazó tjavaslat elkészül, utasitást fog kibocsátani arra nézve, hogy a birósági végrehajtók az igények bejelentésére vonatkozó hirdetményt az illető kir. adófelőgyelőnek esetről-esetre megküldeni el ne mulasszák, hogy ekként a pénzügyi közegek a kincstár elsőbbségi igényét idejekorán érvényesithessék.

— **A pénzügyminiszter** hozzájárult a pénzügyi bizottságban kifejezett azon óhajtáshoz, hogy a bizottság a szesz- és cukoradó-törvényjavaslatokra vonatkozólag a tárgyalás előtt meghallgassa a szakértői körök nehány képviselőjét. A meghallgatandók kijelölése s maga a kihallgatás egyéb részletei iránt a bizottság akkor fog határozni, ha a pénzügyminiszter a quota-tárgyalások befejeztével Bécsből hazatér.

— **A cárt Plojestiban,** mint a „Presse“ közli, Erdélyből jöttoláh küldöttségek is üdvözölték!

— **Miniszterlanács** volt tegnap melyen a kormány határozatot volt hozandó arra nézve, meddig tartsanak a képviselőháznak a nyári szünetelés előtti ülései, s minő tárgyak vétessenek a házban még a szünetelés előtt fel.

A dunai harcztér.

A dunai harcztérről legutóbb érkezett táviratok a következőket jelentik:

Az orosz ütegek f. hó 8-án eredménytelenül bombázták Turtukájt. Tizenkét török ágyu viszonozza a tüzet. Aarifi pasa a macsini Dunaágban kiszabaditotta a bezárt „Tecsul Izlam“ és „Abiklies“ páncélos hajókat, s a hajórajhoz csatlakozott. — Szulejman bey Jalomicza mellett szerencsésen harczolt az orosz üteg ellen. Három ellenséges ágyut leszerelt. — Tegnap délelőtt az oroszok Gyurgyevótól 15 kilometernyire a Dunához táborba szálltak, ütegépitést kezdvén. A Maratin erőd három órai ágyuzással szétrombolta az oroszok munkáját, s az ellenséget visszavonulásra kényszeritette. Este a török erőd ujabban ágyuzott, de az ellenség nem felelt.

Részben erre vonatkozólag egy pétervári távirat a következőket mondja.

Turtukájban a törökök megkisérlették az ütegek demaszkirozását, de az olteniczai orosz tüzérség ezt megakadályozta. A törökök egy másik erősségből megnyitották a tüzet; de elhallgattattak s az erősség szétromboltatott; midőn a törökök a kijavitáshoz fogtak, három gránát szétzavarta a munkásokat.

Az oláh hadsereget, mint Bukarestből irják, az oroszok egészen tehetetlenné tették; szétválasztották ugy, hogy most egy része Karakalnál, másrésze Kalafatnál van. Oroszok Grujában is vannak. Az oroszok kinevetik a román tiszteket s oly félreismerhetlen lenézéssel bánnak velük, mint ahogy előbb a kedvükben jártak.

A montenegrói harcztér.

A török-montenegrói harcztérről érkezett hirek világosan bizonyitják a montenegróiak megveretését. Bogolyuboff ezredes jelenti: Folyó hó 4-én Krsztácz-Goraszko mellett heves küzdelem volt a montenegróiak és a törökök közt. A harcz egész nap tartott, 20—25 török zászlóalj megtámadta a 8 montenegrói zászlóalj által megszállott Krsztáczot. A montenegróiak kénytelenek voltak Krsztáczból Pivába visszavonulni, s törökök megszállták Krsztáczot és Muratoviczit.

Mehemed Ali pasa egy távirata jelenti f. hó 8-káról:

A török csapatok folyton előrenyomulnak Montenegróban; a török csapatok tegnap elüzték a montenegróiakat Andrecsivics melletti hadállásaikból s megszállották Aszvik kerületét; a falvak lakói meghódolnak.

Ali Szaib pasa jelenti 8-ikáról: A montenegróiak megtámadták Podgoriczát, de visszaverettek.

E legutóbbi hirek kivétel nélkül a törököknek kedveznek. Mint Ragusából jelentik, négy zászlóalj török sereg, török és keresztyén önkéntesek által szaporitva megtámadtak és megsemmisitettek egy magát elsáncolt montenegrói hadtestet.

Az ázsiai harcztér.

Az ázsiai harcztérről az orosz kaukázusi katonai kerület táborkari főnöke a maczarai táborból a következőket sürgönyzi f. hó 8-káról: A Kabulet-osztály csapatai 3-dika óta nehány mozdulatot tettek fölfele a Piskuas-Totri folyamon s átvették a lakosság hódolati nyilatkozatait. A Kintrisin két hidat vertek. Utak épittetnek. A Sameba magaslatokon ütegek vannak épülőfélben. 4-dikén gyalogkozákok két törököt agyonszurtak, egyet pedig megsebesitettek. Ez alkalommal egy kozák megölетett. A lakosok folytatják a fegyverek átszolgáltatását. 8-án Heimann táboronk csapatai az Arafartan melletti táborból a törökök tüzelése közben kémszemlét tettek a Sobach-magaslatok felé. Részünkről 7 katona megsebesült s 150 darab marha jutott kezünkbe.

Az ázsiai harcztérről a „N fr. Pr“ egy sürgönyt kapott, mely meglepőleg kedvezően hangzik s azon reménynek enged helyet, hogy Mukhtár pasának sikerülhetne az előnyomuló oroszokat visszavenni. Az emlitett tudósító Erzerumból a török főhadiszállásra Zewinbe ment s nagyon kedvezőleg nyilatkozik a török hadsereg felállitásáról. E sürgöny megczáfolja ama hirt hogy Mukhtár pasa már Erzerum alá hátrált volna, mert Zewin a mostani főhadiszállás mintegy 15 mértföldnyire fekszik Erzerumtól keletre a bardezi uton. A tudósító tekintettel a küszöbön álló döntő ütközetre, a török hadsereg erejéről és állásairól részleteket természetesen nem közölhetett, hanem mindenesetre a törökök helyzete korántsem oly kétlégbeejtő, mint azt az eddigi jelensések, különösen pedig a Reuter-féle táviratok után hinni lehetett.

— **A magyar** aranyjáradékról bécsi lapok jelentik, hogy már közelebbről ki fog bocsátatni, s erre nézve minden előkészület megtörtént. Ezzel hozzák összeköttetésbe Rotscild b. Párisba utazását is. A kibocsátandó összeg, ugyan a „N. fr. Pr.“ szerint 141 millióra rugna és pedig 40 millió mint az 1875-ki 80 milliós kölcsön második fele, 25 millió, mint az 1876-ki és 1877-ki deficit törvényszerü fedezése és 76 és fél millió mint a kincstári utalványok első felének konversiójára szükséges összeg.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. A főváros** holnapi közgyülésén Mátyus Aristid inditványt fog tenni, hogy a főváros a keleti válság ügyében feliratot intézzen az országgyüléshez. A felirati javaslat Törökország integritásának megóvását s a keleti keresztény népeknek adandó reformokat fogja hangoztatni. A javaslat számos városi képviselőkkel közöltetvén, azok által kivétel nélkül a legmelegebben helyeseltetett s remélhető, hogy a szerdai közgyülés azt egyhangulag elfogadja. **Az országos** nőiparegylet saját képezdéje javára a városligeti Széchenyi-szigeten jun. 20-án tánczestélylyel összekötött nagy majálist rendez. **Darányi** Ignácz, a bpesti helv. egyháztanács tagja tegnap d. e. 67 éves korában hosszu és sulyos szenvedés után elhunyt. **A bpesti** angol-társalgó kör alapszabályai a belügyminiszter által a törvényes bemutatási záradékkal ellátattak. **József** nádor születésének száz éves fordulója emlékére a főváros által veretett érmek összesen 2298 frt 56 krba kerültek. **A patvaristák** majálisa az ügyvéd jelöltek egyesülete alaptőkéjének javára eddig 229 frt és 1 drb. aranyat jövedelmezett. **Az állami** felsőbb leányiskolában az évi vizsgálatok tegnap fejeztetett be, a vizsgálatok eredménye minden tekintetben kielégitő volt.

Fenyitő csarnok.

— jun. 12. —

1. Nagy András f. évi mártius 20-kán este Böszörménybe hazafelé menvén, a lóverseny-térnél találkozott Nyitrai Gáborral és Szép Sándorral, a kik hozzája csatlakoztak, alig haladtak azonban egy pár lépést, a midőn Nyitrai Gábor a panaszló oldalához kapott s 35 forinttal terhelt pénzes zsacskóját kisza kitotta, s azt társának Kovács Szép Sándornak átnyujtotta, ekkor panaszló dulakodásba ereszkedett Nyitraival, miközben Szép Sándor biztatta, hogy „öld meg, fojtsd meg, s lökd az árokba“ sőt azután ő is neki huzalkodott s a panaszost ugy czibálták mind a ketten, mig nem a lóverseny-téreni csősz megjelenvén, Szép Sándornak a pénzzel együtt elillannia sikerült. — Nyitrai Gábor azonban elfogatott. — Nyitrai Gábor dohányos-kertésztagadja tettét, s azt állitja, miszerint Nagy András minden oknélkül követelte vissza a pénzét, azután pedig elkezdte ütni, majd a csősz segitségével meg is kötözte s jól elverte, de ő ártatlan, sőt a huzalkodás közben nekie veszett el nehány krajczárt tartalmazó pénzes-zsacskója. Sz. Kovács Sándor azt vallja, miszerint hallotta midőn panaszló az elvett zsacskóját Nyitraitól visszakérte s követelte, s látta azt is, hogy Nyitrait panaszló jól megverte. — a káros pénzes-zsacskójáról pedig mit sem tud.

Azonban vádlottak ezen mentekezése helyt nem állhat, mert azt mindketten beösmerik, miszerint panaszló a tőle elvett zsacskójának visszaadatását követelte; a tanuk pedig határozottan állitják azt is, miszerint Szép Kovács Sándor azt kiabálta Nyitrainak, hogy üsd agyon, verd agyon, s lökd az árokba; idejárul még, hogy Szép Kovács Sándor rossz hiszeműségének adva tanujelét, a tett szinhelyéről megugrott, Nyitrait pedig csak erőszakkal lehetett megkötözés után bekisérni, mi hogy vele ne történjék, a káros pénze visszaadását igérte is; végre mindezekhez sorakozván, mindkét vádlottnak birói zártörés által elkövetett sikkasztás, sőt Nyitrainak tolvajság bünténycért már 3 havi börtönre lett korábbi elitéltetése is: a kir. ügyészség vádját a mai napon tartott hitelesités alkalmával is fenntartotta, a kir. t ö r v é n y s z é k azonban Nyitai Gábort és Kovács Szép Sándort a rablási vádalól a tényállam meg nem állapithatása miatt fölmentette, mi a közvádló által felebbeztetett.

2. Mandel Jakab dereczkei lakos bepanaszolta, miszerint f. évi január hóban a Morgóbeli tanyáján levő dohányos pajtája feltöretvén, abból két izben 3 mázsa simitott s 5 póré dohány lopatott el, mely alkalommal a tettesek a helyszinén egy botot hagytak hátra, s a lopott dohányt szamár hátakra rakták, előadja miszerint a dohányt egyik cselédje B e n e s i k V i n c e adta ki, ki tette után megszökött. A Sziki tanyájáról hasonlóan ellopták dohányát, mit gáborjáni emberek cselekedtek, s a lopott dohányt Szénási Balázsnál rejtették el, s a pénzügyőri vizsgálat kideritette, miszerint a csempészett dohányt Kis Ferenez, Barakon Sándor és Szilágyi János vették meg.

Nyiri Sámuel ennek kiegészitésére hozzáadta, miszerint a dohánylopás két izben történt, először 200 csomó, másodszor 3 mázsa vitetett el, mely mind simitott volt, minek méter-mázsáját 30 frt 10 krra teszi, megjegyezvén, hogy a 3 mázsát Bencsik Vincze adta ki.

Békési Károly a „Morgó“-beli dohánycsempészetet, 3-szor u. m. január 8 és 16-án s febr. közepetályán mondja be elkövettetnek, még pedig a 16-kánit B e n c s i k — a februárit pedig T a k á c s dohányos által. Bencsik Vincze beösmeri, hogy a Morgóbeli tanyáról 4 öl besimitott dohányt, gáborjáni embereknek 8 forintért ki és eladott, beösmeri azt is, hogy a pajtaablakán bemászva adta ki a dohányt, mi feb. 9—10-dike körül történt; Takács Gy, és S z á n t a i F e r e n c z szintén beösmerésben vannak, s előadásaik és a vizsgálat nyomán az is kiderült, hogy ez ügybe több bünrészesek is elegyedtek, kik közzül K i r á l y Imre, S z ő l l ő s i József és J u h á s z Ferenez, a gáborjáni emberek által kezükre keritett dohányból erőszakosan akként részesültek, hogy a z o k r a az u t s z é l e n r e á j o k l e s t e k, r e á j o k k i á l t o t t a k, mintha ők a M a n d e l c s e l é d e i l e n n é n e k, azok pedig prédájok egy részét az ő javukra ott hagyták.

A kir. t ö r v é n y s z é k: Benesik Vinczét, Takács Györgyöt és Szántai Ferenczet 2—2 h a v i - Kis Ferenczet, Szilágyi Jánost, Barakon Sándort, ifj. Király Imrét, Szőllősi Józsefet s Juhász Ferenczet 1—1 h a v i börtönre itélte el.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Regény.

Irta: **M a r l i t t E.**

(Folyt.)

Hirtelen összerázkódott. Hirtelen és meggondolatlanul a milyen ő volt, különös világitába helyezte önmagát. Azt, hogy a virágot asztalára tette, ő neki olyba kellett venni, mint egy meggondolatlan fiatal leány ügyetlenségét és tapintatlanságát. Rögtön megálott és szemeiben az elnyomott harag könyüinek fényével nyujtá fel kezét az ablak, felé — e mozdulatra az orvos feltekintett.

„Lesz oly szives orvos ur, hogy virágaimat kiadja? Azok az enyémek, egy perezre letettem a kezemből s azután ott felejtettem“, mondá izgatottságát nehezen rejtve el a felvett nyugodtság alá.

Az első pillanatban ugy tetszett, mintha e hang csengésére kissé megijedt volna, ez váratlan jött, s nem is volt reá nézve kellemes, hogy Katinka őt megfigyelte, de ugyanazon pillanatban elnyomta a kellemetlen érzetet és barátságosan mondá:

„Elviszem önnek e virágokat.“ E mély nyugodt hang lefegyverzé rögtön amazt, hisz nem akar neki fájdalmat okozni.

Ezután lejött rögtön a lépcsőn. Szépen hullámzó szakálával, széles mellével és kimért nemes mozdulataival oly alak volt, a kit inkább egyenruhában ohajtott látni az ember, mint egy zöld vadászkabátban. A poharat udvarias meghajtással nyujtá át a fiatal leánynak.

Ez kivette a virágot belőle. „Ezek az első kis bohó jószágok, melyek nem birnak elég jókor kijönni az éles áprilisi légre — mondá mosolyogva. Sokat kell hajladozni és fáradtságosan keresni össze őket, de jobban is örülünk rajta mint egy egész növényházon telve virágokkal.

Most már nyugodt lett. Igy csak nem hiszi, hogy az uj rokonság folytán bizalmaskodásból tette volna asztalára.

A néni is megjelent a nyitott ablaknál. Mentegetődzött és forró szavakkal kérte a fiatal leányt minél gyakrabban jönni el.

„Hiszen Katinka kisasszony nehány hét mulva már visszamegy Drezdába, viszonzá az orvos Katinka helyett csaknem hevesen.

Ez zavarban volt. Félt, hogy látogatásai alkalmával a gyanutlan öreg asszonynyal beszélni talál e furcsa eljegyzési viszonyról. E feltevés elkedvetlenitette, de nagyon sajnálta az orvos benső fájdalmát, melyet oly szigorral zárt el keblébe. És még csak meg se nyugtathatta őt.

„Tovább maradok, orvos ur“, mondá komolyan. „Sőt az is lehetséges, hogy Móricz házában tartózkodásom több hónapokra is kiterjed. Mint Henriette orvosa legjobban meghatározhatja, mikor hagyhatom gondozás nélkül beteg nővéremet és térhetek vissza gyámszüleimhez.“

„Kegyed akarja ápolni Henriettét?“

„Magától értetődik“ — egészité ki a leányka. — „Elég rosz, hogy ápolása eddig is egészen idegen kezekben volt. Szegény inkább segély nélkül tölt el egész éjeket, minthogy elhatározná magát segély után szólani, az álmos arczok savanyu morgó kinézése sérti őt, mivel sokkal büszkébb vagy betegesen izgatottabb, minthogy érezni akarná alárendeltjeitől való függését. Ennek többé nem szabad megtörténni, én mellette maradok.“

„Kegyed e feladatot igen könyünek veszi; Henriette nagyon beteg.“ Kezét oly lassan huzta végig homlokán, hogy szemei egy pillanatig nem voltak láthatók; — „nehéz szomoru órákat kell átküzdeni.“

„Tudom“, mondá csendesen és mély halványság fedte el perczekig arczát. „De nekem van bátorságom.“

„Azon nem kételkedem, — szakitá őt félbe; épen ugy hiszek türelmében, mint kitartó könyörületességében, — hanem nem lehet kiszámitani mily időpontban, nem lesz már szüksége a betegnek az ápolásra. Ott ön természete nem birja ki.

„Én? Önkénytelenül felemelte és kinyujtá karját, és büszkén mosolyogva nézett le. Nem nagyon indokolatlannak tünik fel félelme ön maga előtt is orvos ur, ha reám néz?“ kérdé vidáman feltekintve. Én erős anyagból vagyok. Sommer nagymamára ütöttem, ő pedig paraszt gyermek volt, sőt épen egy favágó leánykája, mezitláb szaladgált és az erdőben jobban forgatta a fejszét mint testvérei. — Zsuzsitól tudom.“

Az orvos a nyitott ablakon át benézett; az öreg nő ott állott önfeledten a jácintok és narcisok megett s mintegy elbüvölve nézte a fiatal leányt; ez orvos arcza feltünőleg elsötétedett.

„Nem az izmok acél erejéről van itt szó“, mondá kitérőleg, „az ily ápolóság aggályaival és izgatottságával inkább az idegrendszert bántja meg — egyébiránt itt önmagát szakitá félbe, — épen nem tartozik hozzám, hogy az ön akaratára elhatározólag hassak. Az az ön gyámjának a dolga. Móricz határozzon, ő előreláthatólag azon fog lenni, hogy a meghatározott időben kegyed gyámszüleinek házához visszatérjen.“ Az orvos ez utolsó szavakat szokott szelidsége és nyugodtsága daczára kissé élesen mondá el.

A néni önkéntelenül mélyebben huzódott vissza a szobába, ellenben Katinka nyugodtan megállott.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

160 5—5

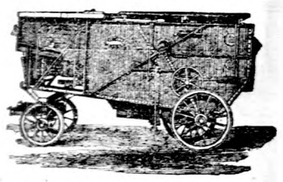

Budapest, üllői-ut 1. sz.

lentés.
alapitott
ó-társaság
Sicurtà
FORINT
jak mellett biztositja:
károk ellen,
módozatok szerint; — a
ban Lajosnál.
a régi posta épület.

ÖN J.
szmüvek gyárában
ater Haas-féle palota
legolcsóbb
utazó kézitáskák
PAPLANOK és VÁNKOSOK,
s mosó-rouletek,
kendők-, kesztyük- és
k. szivartartók, tárczák,
valódi angol nyergek és
ló-kocsi és hajtó-ostorok,
ban eszközöltetnek.
el könyvnyomdájában.

Az eddigi orosz-török háboruk történetének vázlata.

— Kovács Gusztávtól. —

Ugy hiszem, hogy a jelen időben midőn távol keleten az ágyuk dörrenései hirdetik a világnak, hogy a hadak ádáz istene földre szállt, a jelen időben midőn két erős nemzet vivja az élethalál harczot, mely nemzetek egyike a mindennépek szabadságát lábbal taposó buta szolga tömeg az orosz, másik az alkotmányos, a vitéz és példátlan becsületes testvér nemzet a török, nem lesz érdektelen vázlatban előadni azon fontosabb harczokat a két százados véres küzdelmeket melyeket e két nemzet egymással vivott.

Az orosz politika a Romanow dynastia első tagja Mihály czár óta (1613) mindég oda törekedett, hogy a birodalmat minél hatalmasabbá, minél nagyobb kiterjedésüvé tegye, mely czélját minden nemtelen eszköz felhasználása s a legvadabb középkori népek történeteiben is járatlan kegyetlenség által csakugyan el is érte. A jezsuitismus azon elve, hogy a czél szentesiti az eszközöket, a nem katholicus országban emelkedett legjobban érvényre!

A Rurik normann kalandor által 682-ben alapitott kis ország, jelenleg a föld legnagyobb, körülbelöl 400 ezer négyszög mértföld 90 millió lakossal leghatalmasabb birodalmai közt foglal helyet.

Igen könnyen megmagyarázható azon körülmény, miszerint Oroszországot minden oly nemzet mely alkotmányára, szabadságára féltékeny s melyet őrizni, védeni életének legszentebb feladatául tüz ki, gyülöli. És ez nemcsak a jelenben van igy, hanem igy volt s lesz örökké! Mert hogy az orosz a szebadságot szeretné vagy azt kivivná magának, az nem lehet!

Hogyan is lehetne az, hogy egy oly nemzet, mely csak emberi alakjánál fogva különbözik az erdők vadaitól, mely az erények legszentebbikét a haza szeretetet még csak nevén sem ismeri, felemelkednék az átváltozások azon regiójába, hol az állat emberré, a buta szolga szababság hőssé változnék.

Látni fogjuk az események folyamán keresztül, hogy nem volt oly gazság, csel, álnokság mit az orosz elő ne keresett volna, hogy a török birodalmat gyengitse, az addig békén élő különböző nemzetiségü lakosokat küldöncei által szakadatlan bujtogatván, s el nem mulasztva a legcsekélyebb alkalmat sem, hogy a török állam bel és külügyeibe be avatkozzék.

Mellőzve most a Svéd és Lengyelországgal elkövetett méltatlanságait, mely államok közzül az előbbit legszebb tartományaitól, az utóbbit pedig szabadságától, nemzeti létjogától, szóval mindenétől fosztá meg; mellőzve Ázsiában tett rabló hadjáratait: tárgyaljuk a török nemzettel 1677 óta mondhatni megszünés nélkül folytatott küzdelmét.

Mielőtt azonban erről szólnánk, tekintsük meg Törökország ekkori állapotát.

A történelem kérlelhetlen logicája szerint, a hóditó nemzetek mig megtartják ősi szokásaikat, mig el nem erkölcstelenednek: addig minden léptök győzelem, addig erejük soha el nem vész, de mihelyt az ellenkező eset következik be, hatalmuk hanyatlik, meggyöngül erejük. Igy látjuk ezt a médek, perzsák, parthusok, assyrok, macedonok stb. történetében is.

E sors érte Törökosszágot is!!

A XVII-ik század végén már azon nemzet, melytől még egy századdal azelőtt egész Európa reszketett, a hanyatlás örvénye felé haladt, roppant birodalmának tartományait egymásután vesztette el, a birodalom hajdan erős trónja, melynek oszlopai három világrész földjében nyugodtak, meg ingott, s hogy össze nem dőlt, nem a nyugoti államok egymás ellen akkor folytatott harczainak, hanem a mohamedán vallásnak tulajdonitható.

Hogy a vallás, követőinek ereibe mily bámulatos erőt, mily lelkesedést tud önteni, azt a török történelem legjobban bizonyitja. Igenis Törökországot vallása tartja fenn, mert az adott fiai karjaiba oly erőt, mely példátlan a népek történetében. A török mai napig is büszkén kiált fel minden körülmények között: Hála istennek én igazhitü vagyok. (Elhám dülilla ben muszulmán im!)

(Folyt. köv.)

— **VIDÉKI HIREK. Karánsebes** mellett Kröcsmán egy korcsmáros két fia összeperelvén, s 14-éves fiu előbb 10 éves testvérje torkát azután a magáét metszette el. **Cantu Caesár** világhirü történet-iró világtörténelmének magyar forditása Egerben végre egészen megjelent. **A székelyek** Oláhországba való kivándorlását még a most folyó évi keleti háboru sem képes megakadályozni. **A n-váradi** önk. tüzoltók egyenruhája a nyári idényhez képest iden czélszerü vászon kelme. **N-váradon** a nyári szinkörben a férfiak sehogysem akarnak felhagyni a dohányzással, habár egy izben a rendőrség megtiltotta is azt, ugy látszik nem nagy figyelemmel vannak a füstöt nem szerető hölgyek iránt. **Gróf Niczky Lajos** a ligvándi agyagtelepben egy vasrétegü harcz-bárdot talált. **Hunyadmegye** vulkáni-szoros vidékén oláh szökött katonákból álló rablóbanda garázdálkodik.

UJDONSÁGOK.

* **Közönetnyilvánitás.** A nő-egylet árvaháza számára Jozsinsky bárónő ő nagysága adományozott 10 itcze zsirt, fogadja kegyességeért az árvák nevében hálás köszönetemet. Kacskovicsnő.

* **Halálozás.** Városunk intelligens s különösen zeneértő közönsége előtt általánosan ösmert Leypold Góth Marianna k. a. szép csengő sopránja s kitünő gyakorlottságu éneke által zenedénk egykori disze f. hó 10-én Budapesten elhunyt s tegnap vitetett az öröknyugalom sirkertjébe. Benne nemcsak mélyen lesujtott szülői s számos jó ösmerősei, de az énekművészet világa is, melynek már jelölt papnője volt, nagy veszteséget szenvedtek. Lengjen a béke angyala porai fölött.

* **A helybeli** kir. kath. algymnasiumban az évi nyilvános vizsgálatok f. hó 16-ik napjától 26-ig bezárólag (d. e. 8-tól, d. u. ½3-tól) fognak megtartatni, melyekre ugy az érdeklettek, mint a tanügybarátok tisztelettel meghivatnak. Debreczen, 1877. jun. 13. Az igazgatóság.

* **Figyelmeztetés.** Zavar és félreértések elkerülésének tekintetéből és ujabban előfordult esetek alapján, figyelmeztetnek a kereskedő és iparos körök azon körülményre, hogy eltérőleg a Németországban, valamint nálunk is a kereskedelmi törvény által érvényre emelt jogelvtől, melyszerint a fuvarozó tartozik a feladó későbbi utasitásait mindaddig teljesiteni, mig a fuvarlevelet az áru megérkezése után a rendeltetési helyen a kijelölt átvevőnek kinem szolgáltatta (német k. t. 402. czikke, magyar k. t. 404. §. Oroszországban az ottani törvények értelmében az orosz határt átlépett külföldi áru tekintetében a rendelkezési jog kizárólag a czimzettet illeti.) Debreczen, 1877 évi junius 12-kén. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Eljegyzés.** Goldhammer Albert H.-Böszörmény városának tisztiügyésze, képzett ügyvéd, mult vasárnap jegyezte el magának Derecskéről Mandel Jakab leányát a bájos Anna kisasszonyt.

* **A helybeli nyomdász önképző egylet** választmánya, jövő julius hó 21-én a „Népkertben“ rendezendő nyári ünnepély megtartásához összeállitott programmban egy vonónégyes rendezését is elhatározta, melyre Hitessy Lajos, Márton Imre, Marócy János, és Meggyesy Nándor urak egy küldöttség által lettek felkérve. Örömmel tudatják a megtartandó ünnepélyen részt venni kivánókkal, hogy nevezett urak a legnagyobb készséggel ajánlották fel közremüködésüket. A rendezőség mindent megtesz, hogy a t. közönség pártolását minden módon megnyerje, s az estély minél változatosabb s mulattatóbb legyen.

* **Egyleti egyenruha.** Mint halljuk a helybeli iparos ifjak egylete tagjai év f. julius 8-i zászló felavatási ünnepélyen egyleti egyenruhába lesznek mely sapka, zubbony, nadrág hazai szövetből készül és 3 ft. 70 krba kerül. Éljenek a derék iparos segédek!

* **Városunkban** szokatlan módját vették elő a hirlap terjesztésnek; elsőben nagy rőfös plakátokon ajánlják, dicsérik, magasztalják, másodszor pedig valóságos szenzálok kinálják utczáról utczára rendkivüli olcsóságánál fogva a mennyiben egy évi napilapnak 10 frt. a dija. Nincs ez ellen semmi kifogásunk, hanem azon mégis csudálkozunk, egy minden nap megjelenő politikai nagy lapot tisztességes körülmények közt, hogy és miképen lehet 10 frtért kiállitani ugy, hogy a szerkesztő személyzet megéljen és a nyomdászat is megkapja a maga illetményét. Ezt nyilt kérdés gyanánt a nyilvánosság terén hagyjuk.

* **„Költemények“** czim alatt Bájvölgyi József egy kötet költeményt fog kiadni, mely 21 ivre terjed. — A kötet illustrálva lend(?) mennyiben szerzőnek arczképe is mellé lesz csatolva. Ára 2 frt. s a befolyó tiszta jövedelem felerészben a török sebesültek javára fog fordittatni.

* **A debreczeni** kereskedő ifjak önképző társulata, mint értesültünk, folyó hó 3-án a népkertben tánczvigalmat rendezend, melyre addig is, mig az erről kiadandó programmot közölhetjük, felhivjuk a t. közönség figyelmét.

* **Steinacker Gusztáv** ev. lelkész, Büttelstetben (Weimár mellett) meghalt. Ő rokonszenves emléket hagy hátra Magyarországon. A. br. Bánffy-családnál volt nevelő majd lelkész és tanár Budapesten, Debreczenben, mig Weimárba költözött. Irodalmi téren elfogulatlan közvetitő volt Magyarország s a külföld között, számos magyar költeményt és egyéb müvet forditott németre s érdemeket szerzett irodalmunk ismertetése körül. Béke poraival!

* **A városi börtönhelyiségeket** ma délelőtt főispán ur ő méltósága vezetése alatt egy küldöttség vizsgálta meg, s a börtönhelyiségeket általában tisztáknak találták. A küldöttség elismerését fejezte ki a várnagy ur irányában az uralkodó rend miatt. Kapcsolatban megemlitjük, hogy a rabok számára városunkban is nemsokára fel fog állittatni a könyvtár, s a miniszterium erre nézve a könyveket már leküldte a helybeli kir. ügyészséghez.

* **Villanydelejes** növényt fedeztek fel Nicaraguában (Amerika). Ha a kéz megszoritja e növényt elbénul, hatását már 8 lábnyi távolból érezhetni, rovarok és madarak egyaránt kerülik. A hatás tetőfokát d. u. 2 óra felé éri el, mig éjjel alig észlelhető. A növényt „Phitologica electrica“ nak nevezték el.

* **Hiba igazitás.** Lapunk tegnapi száma, azon ujdonságában, mely a helybeli „könyvnyomdászok önk. egylete“ nyári mulatságáról szól Jókai „Ördöge“ helyett „Jóka-ördöge“ olvasandó.

Köszönet nyilvánitás.

Az „Anker“ (Horgony) életbiztositó társaságnál Bécsben, kinél ezelőtt 18 évvel, még pólyában levő leány gyermekemet biztositottam 18 évre, hogy akkor kapjon bizonyos összeget onnan, Ezen összeget minden felszólitás nélkül nekem most a mult hetekben nevezett társulat minden hiány nélkül megküldötte, mely pontosságért teljes megelégedésemet nyilvánitom.

Debreczen, 1877. junius 13-án.

Boda János.

Legujabb.

— **Bécs, jun. 12. Albrecht főherczeg a „Deutsche Zeitung“ szerint e hó 16-án rándul Plojestibe.**

— Bukarest, jun. 12. A Duna átlépésére csütörtökön adatik ki a parancs.

— Bukarest, junius 12. Plojestiben Kraut Frigyest, mint kémet főbe lőtték. Laptudósitónak adta ki magát és Gyurgyevo körül forgolódott.

— Konstantinápoly, jun. 12. Hassan bey kaimekam egy önkénytesekből álló csapattal átlépte az orosz határt és benyomult Achalsich tartományba. Egy ellentálló orosz csapatot megvertek és több foglyot ejtettek. A kaukázusi vonalon alchasi önkénytesek folyton csatlakoznak a török seregekkel.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

---

27 krtól

kezdve női, férfi, fiu és leány-kalapok diszitve kaphatók

Baum Miksa

bécsi gyári raktárában.

Koch L.

kóser füstölt husáruk raktára

Budapest, király-utcza 25.

Ajánlja mindennemü füstölt husárukból jól berendezett raktárát, különösen kitünő minőségü **salámit** a legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések a vidékről előlegek küldése mellett gyorsan teljesittetnek.

233 1—3.

HIRDETESEK.

Csodálatra méltó a természet ereje.

ha az a kellő módon alkalmaztatik.

Bojtorjángyökér-szesz

a legrégibb időtől fogva, mint a szőrnövés bármely neméмek legsikeresebb szere ismertetik, s a benne foglalt szőrnövesztő-anyagoknak általam létesitett concentrálása által valódi feltünést okozó szerré emelkedett, ugy annyira, hogy fiatal, 15 éves emberek rövid pár nap alatt tömött szakált kaptak. Bizonyitéka ennek, miszerint felszólittattam ajánlanám figyelembe azon helyeket, hol a haj- vagy szakálnövés alkalmatlanna válhatnék, miután a megkent helyeken habár eddig ott még a hajnak nyoma se lett volna is látható, vagy több évi kopaszság után is az eredmény biztos s a hatás meglepő gyors. Hajhullás ellen tüstént használ. Még a bécsi „Medizinische Zeitung“ is oda nyilatkozik, miszerint a bojtorjángyökérszesz legjobb minőségben az előállitó **Winkelmayer J.-nél** kapható. Egy palaczk ára, több nyelven irt használati utasitással együtt 90 kr. Postai küldésnél 10 kr csomagolási dijjal több.

Továbbá kapható ugyanitt mindenféle bojtorjángyöké-készitmény valódi minőségben mint: Bojtorjángyökér-kenőcs és bojtorjángyökér-olaj szép haj növesztésére s a hajnak szép fény és csinos állás adására. Egy tégely kenőcs ára 50 kr., egy üveg olaj ára 43 kr. — Bojtorjángyökér-cosmetiqáe (rudkenőcs), 1 darab 30 kr. — Bojtorjángyökér-brillantin szakalnövesztésre s annak puhán és simán tartására s annak szép alak adására, 1 tégely 40 kr. — Bojtorjángyökér-bajuszkenő, bajuszpödrésre, 1 tégely 29 kr. — Eeau-Athenienne legjobb és legbiztosabb eszköz az alkalmatlan korpa elmulasztására. 1 üvegcse 50 kr. — Purgin, tiszta növényszer, szürke hajnak vagy szakállnak az eredeti szint visszaadni, minden árványi alkatrészek nélkül, minélfogva teljesen ártalmatlan, nem fogja meg sem a bőrt sem a körmöket s nagyon egyszerüen kezelendő. Egy üvegcse ára 1 frt. — Elküldés végett csak legalább 1 fr áru (csomagolással együtt) megrendelések teljesittetnek. — Használati utasitás különféle nyelven mellékelve van.

Központi szállitó-raktáár, hova minden irásbeli megbizás kéretik:

WINKELMAYER J.

Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159 és Stump Hergasse 13. — Budapesten; Török J. király-uteza 7. sz.

217. 2—12.

Mindenféle állásu egyének.

különösna nyugdijnokok, tanitók, mindenféle rangu szolgálatban levő hivatalnokok, igazgatók, könyvvezetők és állásnélküli személyek tartós, kellemes tisztességes és jövedelmező **mellékkeresetet** nyernek, a mely egy kevés ügyesség mellett főkeresetté, évenkint 1000—1500 frtig válnak. Föltételek: jó ajánlatok vagy egy kis biztositék. Átiratok K. C. 2810. sz. a. Daube G. L. & Co. hirdetési irodája Singerstrasse 8. sz. a. Bécsben átveszi.

226 1—6

Földesurak és uradalmi tulajdonosoknak!!

Pénz bármily összegre rugó, a legszolidabb feltételek mellett kapható ház vagy föld betáblázás mellett.

Ajánlatokat elfogad

F. Benjamin & Comp,

bank- és váltó- üzlete.

Wien, I. verläng. Kärntnerstrasse No. 59.

220. 2—6.

Levélbeli megrendelések pontos eszközlése.

Gyönyörü szép

női ruhakelmék

a legdúsabb választékban

bámulatos olcsón

megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF

divatáru-raktárából

Budapest

koronaherczeg-utcza 8.

Minták ingyen és bérmentve.

2746

Umrath és Társa

prágai gazdasági gépgyárosok altal készitett különlegességek, u. m. szilárdan álló és kerekeken járó

szegeshengerü cséplőgépek,

fekvő és szinte kerekeken járó **oszlopos járgányal, kéz- és igásjószág erőre alkalmazva,**

továbbá

tisztitó rosták, tengeri morzsolók, szecska, répa és burgonya vágó és amerikai rögtörő gépek mutatvány raktára

Posszert János, gyári főügynöknél Debreczenben,

piacz-utcza 1903. sz. Ugyanott megrendelhetők

GARRETT R. és FIAI GŐZCSÉPLŐGÉPEI

és

Samuelson és Társa arató és kaszáló gépei.

Képes árlapokat a nevezett ügynökség kivánatra bérmentve küld, — rendelmények foganatositását eszközli, és eladást közvetitőket külön jutalékban részesit.

Mind ezen gépek kitünő munkaképességeért a nevezett gyárosok kezességet vállalnak.

208 6—?

BORSÁNYI VIKTOR

gazdasági gépész

Debreczen, Nagyvárad-utcza 2203.

Ajánlja a n. é. gazdaközönségnek saját készitményü Strobl és Backer-féle rostáit (üszögválasztó szerkezettel), konkoly és bükköny választóit, többféle kukoritza morzsoló, répa és szecskavágó gépeit, Gubitz-féle ekéit, Hovard és Skót boronáit, körtés mérlegeit, kereskedések és kávéházakba való nagy kávédarálóit és egyéb gazdasági gépeit a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlkozik mindenféle gépeknek és gőzkazánoknak kijavitására, gépészletek vasesztergályos munkák, tengelyek és perselyek készitésére.

Shuttleworth-féle gőzcséplő-gépekhez tengelyek és perselyek készen is kaphatók. Rosták, konkolyválasztók és tengeri morzsálók bérbe is kiadatnak.

189 5—6

Árverési hirdetmény.

Nyiregyháza várost illető kir. kissebb haszonvételek; ugyanitt a városban és határán lévő italmérési jog, részint épülettel részint épület nélkül, továbbá a vásárvám jog és a város tulajdonát képező bolt helyiségek folyó évi junius 26, 27, és 28-ik — napjain d. e. 9 órától kezdve esti hat óráig a városházánál tartandó árverésen bérbe fognak kiadatni, az árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházán, 1877. május 29-kén tartott képviseleti gyülésben.

Sáry Pál m. k. főjegyző. Krasznay Gábor m. k. polgármester. 222. 3—3.

Gummi és halhólyag

csak a legjobb minőségből 1—4 frtig tuczatonkint.

Empecheur

(magömlést védő)

biztos hatással, az egészségre ártalmatlan, — darabonkint 2 frtért tüzetes utasitással küld titoktartással utánvétel mellett

ZIEGER JANOS

Gummi különlegességek és sebkötelékek gyára

Grácban. 148 9—10

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.